

Coface, despre escaladarea conflictului din Orientul Mijlociu: energia în centrul atenției, riscuri la orizont. Impact asupra consumului și industriei din România

Escaladarea militara dintre Statele Unite, Israel și Iran exercita o presiune extrema asupra piețelor energetice. Deși nu s-au raportat încă întreruperi majore ale aprovizionării, riscurile legate de Strâmtoarea Hormuz reprezinta o amenințare pentru economia globala daca acest conflict continua.

Cifre cheie:

- 20% din consumul mondial de petrol trece prin Strâmtoarea Hormuz
- Până la 147 USD/baril: un nivel istoric pe care țineul Brent l-ar putea depași în cazul unei întreruperi prelungite

„Un conflict limitat la câteva zile sau săptămâni – scenariul cel mai probabil în prezent – ar trebui sa aiba un impact limitat. Cu toate acestea, daca conflictul ar continua, impactul sau macroeconomic ar putea fi semnificativ și ar putea depași problema prețurilor la energie”, **Ruben Nizard**, șef al departamentului de cercetare sectoriala, Coface.

Un efect imediat pe termen scurt asupra piețelor energetice

Atacurile SUA și Israelului în Iran marcheaza un punct de cotitura major pentru piețele energetice. La deschiderea tranzacțiilor luni dimineața, 2 martie, Brent a înregistrat o creștere de peste 10%, reflectând mai degraba o creștere a primei de risc geopolitic decât întreruperi imediate și concrete ale aprovizionării.

Înainte de aceasta escaladare, piețele petroliere erau în mare parte excedentare. Oferta abundenta, determinata de producatorii non-OPEC+ și de reaprovizionarea rapida, a menținut prețurile sub presiune (în medie 68 USD pe baril în 2025). Conflictul schimba regulile jocului, reintroducând o incertitudine extrema cu privire la securitatea aprovizionării.

Strâmtoarea Hormuz, un punct strategic pentru energie

Principalul risc îl reprezinta Strâmtoarea Hormuz, prin care tranziteaza aproximativ 20% din petrolul consumat la nivel mondial și aproape 30% din transporturile maritime de ține. Întreruperile actuale duc deja la creșterea prețurilor.

Capacitatea de a ocoli aceasta strâmtoare este limitata și insuficienta pentru a absorbi un șoc major. Întreruperile prelungite sau repetate ar putea împinge prețul petrolului Brent la trei cifre, cu posibilitatea de a depași maximul din februarie 2022 (122 USD/baril) sau chiar recordul din 2008 (147 USD/baril).

Petrolul: riscul distrugerii infrastructurii

Deși Iranul nu este principalul producator din regiune, o întrerupere a aprovizionării sale ar avea un impact imediat asupra piețelor deja fragile. Cu o producție de peste 3 milioane de barili pe zi și aproape 1,5 milioane exportate – în principal catre China – o întrerupere ar obliga cumparatorii, în special din Asia, sa se orienteze catre alternative mai scumpe, crescând presiunea ascendenta asupra prețurilor petrolului.

Dincolo de aprovizionarea iraniana sau de o posibila închidere a Strâmătorii Hormuz, Iranul ar putea viza și infrastructura petroliera din alte țari din Golf. Impactul ar depinde atunci de amploarea pagubelor și de durata întreruperii, într-un context în care capacitatea de rezerva a OPEC+ – aproximativ 4-5 milioane de barili pe zi – ramâne limitata și concentrata, în special în Arabia Saudita și Emiratele Arabe Unite, unde fluxurile comerciale

logistice ar putea fi perturbate.

Efecte în lanț care depășesc cu mult petrolul

Miza depășește cu mult piața petrolului. Strâmtoarea Hormuz este, de asemenea, cruciala pentru transportul gazelor naturale lichefiate (GNL), îngrășămintelor, metalelor industriale (aluminii) și produselor petrochimice. În plus, alte puncte strategice, precum Bab el-Mandeb și Canalul Suez, ar putea fi, de asemenea, afectate în cazul unei escaladări regionale. Acest lucru ar putea duce la creșterea costurilor de transport și a primelor de asigurare pentru transportul maritim.

Aceasta perturbare treptată a lanțurilor de aprovizionare prezintă un risc crescut de penurie și presiuni inflaționiste, în special pentru economiile care depind cel mai mult de importurile de energie.

Efectele Conflictului din Orient asupra economiei României

Escaladarea conflictului are un efect direct inflaționist. Analistii Bancii Centrale Europene declarau în cursul lunii decembrie 2025 într-un studiu publicat de către BCE că o creștere de 10% a costului energiei înseamnă un impact direct estimat de +0,3% în inflație, la care se poate adăuga un efect indirect de până la +0,2% dacă șocul persista. Chiar înainte de izbucnirea recentă a conflictului, Banca Națională a României majorase deja prognoza de inflație pentru acest an de la 3,7% la 3,9%. În plus, scumpirea bruscă a gazelor naturale, ale căror cotații s-au dublat față de 1 ianuarie pe piețele europene, prezintă riscuri majore suplimentare pentru creșterea prețurilor.

Persistența presiunilor inflaționiste reduce spațiul de manevră pentru relaxarea politicii monetare și amână tăierile de dobânzi. În acest context, randamentele pe termen lung ale obligațiunilor sunt predispuse la creșteri, atingând recent nivelul de 6,75% pentru titlurile pe 10 ani. Aceasta se traduce prin costuri de finanțare mai ridicate pentru Statul român atunci când se împrumută de pe piețe, efect care se va propaga negativ asupra costului capitalului segmentului corporativ.

“Conflictul din Orientul Mijlociu generează efecte de contagiune puternice asupra economiei României, principalul canal de transmisie fiind vulnerabilitatea pieței energiei. Șocurile se resimt la nivel macroeconomic și sectorial, influențând direct stabilitatea prețurilor, dobânzile, creșterea economică și siguranța aprovizionării. Mediul economic tensionat lovește direct două motoare vitale. Consumul este afectat deoarece aversiunea sporită față de risc și prețurile mari la energie reduc încrederea consumatorilor și erodează sever puterea de cumpărare a gospodăriilor. Industria este, de asemenea, puternic impactată din cauza creșterii costurilor materiilor prime energetice, existând avertismente privind riscul unei scaderi bruște a producției industriale în cazul întreruperii fluxurilor de aprovizionare,” a declarat **Bogdan Nichișoiu**, *Regional Enhanced Information Manager*.

Afectarea consumului, a industriei și menținerea dobânzilor ridicate acționează ca factori inhibitori pentru creșterea pe termen mediu. Economia României a intrat deja într-o nouă recesiune tehnică în a doua jumătate a anului 2025, iar prognoza de creștere economică (și așa frugală) de 1% pentru 2026 este deja pusă sub semnul întrebării.

Riscul pe termen lung: un șoc macroeconomic global

Un scenariu extrem în care prețurile petrolului ar rămâne peste 100 USD pe baril ar declanșa o nouă creștere a inflației globale și ar obliga probabil bancile centrale să își inverseze strategia, trecând de la relaxarea monetară la o înasprire generalizată. O creștere prelungită de 15 USD a prețurilor petrolului Brent ar putea astfel reduce creșterea globală cu aproximativ 0,2 puncte procentuale și ar putea adăuga aproape 0,5 puncte procentuale la inflație. Într-un astfel de context, riscul de stagflație – o combinație de creștere slabă și inflație ridicată – ar deveni din nou o amenințare credibilă pentru economia globală, cu consecințe grave pentru întreprinderi și comerțul

internațional.